

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, den 10 Augustus.

Wij Willem, bij de Gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Willende allen twijfel wegnemen, welke mogt bestaan nopens de wijze waarop steeds heeft moeten en voortaan nog moet worden voorzien in den dienst bij Onze beminde Gemalin de Koningin, bij Onzen beminden Zoon den Prins van Oranje, en bij de verdere Prinsen en Prinsessen van Ons Huis;

Hebben goedgevonden en verstaan te verklaren, dat alle officieren van het Huis, of andere personen, onder welke benaming ook, behalve de officianten en liverei-bedienden, in dienst bij Onze beminde Gemalin de Koningin, bij Onzen beminden Zoon den Prins van Oranje, en bij de verdere Prinsen en Prinsessen van Ons Huis, alleen door Ons hebben kunnen, en kunnen worden benoemd, en dat mitsdien niemand in eene der voorsz. kwaliteiten in dienst bij de gemelde leden van Ons Huis kondé en kan treden, of eenige benoeming of titel, als zoodanig vermogt en vermag aan te nemen, of te voeren, ten ware hij daartoe door Ons benoemd of gerechtigd zij; blijvende het echter aan de meergenoemde leden van Ons Huis geoorloofd, Ons, tot het doen van dergelijke benoemingen, voordragten aan te bieden.

Acte van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, zal aan ieder der leden van Ons Huis worden uitgereikt en een afschrift van hetzelfde in de archieven van Ons Huis worden gedeponeerd.

Gegeven op het Loo, den 28. Julij des jaars 1820, het zevende van Onze regering.

(Geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

Bij afwezendheid van den Staatsraad, belast met de directie der Staats-Secretarie,

De Secretaris van het kabinet des Konings,

(Geteekend) W. G. VAN DE POLL, Jr.

— Het *Journal de la Belgique*, een blad, hetwelk in een' uitmuntenden geest geschreven wordt, deelt den geheelen inhoud mede van eene redevoering, welke door den Heer *Gaudebien*, in de tweede kamer der Staten-Generaal, den 31 Mei H., niet is uitgesproken, doordien de, tegen den gemelden dag, aan de orde gestelde deliberatie, over de ontwerpen van sommige afdeelingen van het Burgerlijk Wetboek, geen voortgang had, als zijnde de zitting in geheim comité veranderd geworden. Zie hier een uittreksel uit gemelde redevoering:

» Indien de Overheids-persoon, de Regtsgeleerde, de Wijsgeer, zich onthouden moeten hun oordeel over afzonderlijke aangeboden gedeelten te vormen, zou dan de wetgever het zegel zijner goedkeuring kunnen hechten aan eenige honderde afzonderlijke artikelen van het Wetboek, dat er meer dan vier-duizend bevat?

» En hoe toch is deze versnippering geschiedt, welke aan de kamer verwondering baart, en waarover zij reden zou hebben zich beleedigd te achten? Eene geheimzinnige verduistering, tegen welke ik op mijne hoede wil zijn, houdt voor onze kennis, voor onze denkbeelden, voor onze gissingen, zelfs de drie- en zeventig eerste artikelen van het ontwerp verborgen, in welke het voornemen der Redacteurs moet blootgelegd worden, welke de bepalingen, de verklaring der beginselen, benevens de Burgerlijke bekrachtiging van het geheele Wetboek moeten bevatten.

» De wetten zijn geene daden van den wil, en nog veel min van de magt; het zijn besluiten van de wijsheid, voorgelicht door de rede en de wetenschap; maar, hoe zal men hun deze schatbare voordeelen in de publieke opinie, en in de oogen der andere Volken van Europa doen verwerven? Door de voorafgaande blootlegging der beweegredenen, welke, en den letter van het geheel der wet, en elke harer bepalingen billijken, en welke het regtvaardige, het redelijke, wezenlijk van het willekeurige onderscheiden.

» Wat meer is, de wetten moeten verstaan worden door de genen, welke daaraan onderworpen zijn, mitsgaders door de Regters, welke dezelve moeten toepassen; nu is niets geschikter, om de wet verstaanbaar te doen zijn, dan de kennis der beweegredenen van den Wetgever, die dezelve opgesteld heeft.

» De rede, de voorzigtigheid, het ontzag welk de Overheid steeds aan de aan haar onderworpenen verschuldigd is, vorderden derhalve eenpariglijk, dat de beweegredenen van elk ontwerp blootgelegd, en tevens met hetzelfde voorgedragen wierden. Deze natuurlijke pligten hebben, bij art. 106 der Grondwet, de staatkundige bekrachtiging bekomen: de boodschap of de aanspraak van de Commissarissen des Konings, bij welke ontwerpen van wetten aan de Staten-Generaal worden aangeboden, moet de beweeggronden daarvan behelzen.

» Men bedoelt, in dit oogenblik, alhier alleenlijk het (fransche) burgerlijk Wetboek, veel voortreffelijker in verdienste, dan de Wetboeken, welke daarop gevolgd zijn. Ten aanzien van hetzelfde, moet ik een verschil doen opmerken tusschen de provincien, welke in 1795 met Frankrijk zijn vereenigd geworden, en die, welker vereeniging eerst in 1810 heeft plaats gehad. Wat de eerstgemelden betreft, is het burgerlijk Wetboek, in de taal, welke zij over het algemeen spreken, opgesteld, bediscutieerd en vastgesteld geworden voor haar en door haar. Het is hun natuurlijk Wetboek; het is hunne volstrekt eigene en inlandsche wetgeving.

» Sedert langen tijd had Frankrijk het heilzaam beginsel van eenheid van wetgeving en regtspraak vastgesteld en ten uitvoer gebragt. Derhalve, naturaliseerde de vereeniging met Frankrijk, in 1810, van regtswege, het burgerlijk Wetboek van het fransche Keizerrijk in de ingelijfde gewesten. Deze vereeniging werd dan ook weldra bevestigd door de Afgevaardigden, ten getale van 25, welke in het wetgevend ligchaam hebben zitting genomen, gelijk mede door andere Afgevaardigden, van onderscheident getallen, in den Senaat, den Staatsraad en het Hof van Cassatie. Zoo een volmaakt burgerlijk Wetboek het grontste goed is, dat de mensch kan tot stand brengen, of ontvangen, dan zou een gebrekkig Wetboek

de betreuwenswaardigste ramp zijn; welke zaken en menschen kan treffen.

» Maar op welke wijze bekomen wij het beste burgerlijk Wetboek, voor ons Koninkrijk geschikt? De geschiedenis van het verledene moet steeds tot les voor de toekomst strekken. Vier Wetboeken bevinden zich in ieders handen: het Codex van Justinianus, het Wetboek van *Frederik den Grooten*, het Wetboek van *Jozef II*, het tegenwoordig burgerlijk Wetboek. Zijn deze in het geheim opgesteld? Heeft men dezelve bediscussieerd verre van de kundigheden der belanghebbenden en buiten weten van verlichte mannen? Het is in tegendeel bekend, dat alles in het helderste licht is geschied, en, om mij zoo uit te drukken, in de opene lucht, even gelijk de huldiging van onzen Koning.

» Niet alleenlijk, heeft men het publiek in het vertrouwen gesteld; het is geroepen om deszelfs aanmerkingen mede te deelen, deszelfs bedenkingen te maken, terwijl de regtbanken en geregtshoven regtstreeks geraadpleegd zijn geworden.

» De plegtige discussie, artikelsgewijze, werd geopend in den Staatsraad, steeds door den tweeden of door den derden consul gepreseed. Niet alleenlijk, dat de *Moniteur* en de voornaamste couranten, elken dag, de handelingen van deze leerrijke discussien openbaar maakten en aan Frankrijk en Europa mededeelden; maar tijdschriften, daartoe ingerigt, deden den inhoud daarvan aan alle belanghebbenden, aan de verlichte mannen van alle standen en landen toekomen.

» Eerst, na zoo veel toetsen, zoo vele amendementen en verbeteringen, de vruchten der vereeniging van zoo veel doorzigt, deed het Gouvernement, door deszelfs geschiktste redenaars, aan het tribunaat, en vervolgens aan het wetgevend ligchaam alle de gedeelten van het burgerlijk wetboek, voordragen in verscheiden ontwerpen ingedeeld, ten einde de voordragt, de discussie en het vaststellen van hetzelfde, onverminderd derzelve vereeniging tot een enkel ligchaam van burgerlijke wet, gemakkelijk te maken.

» De officiële aanspraken, bij het voordragen gedaan, zijn, immers voor het grootste gedeelte, meesterstukken van overweging en welsprekendheid; zij bieden het doel des ontwerps aan, zoo in deszelfs geheel, als in deszelfs betrekking en verhouding tot alle de deelen van het wetboek, en daarna den zin en den geest van elk artikel in het bijzonder.

» Zoo wij ons burgerlijk Wetboek behielden, hetzelfde slechts wijzigende waar daartoe termen zijn, mits die wijzigingen zeer spaarzaam en met gematigdheid geschieden, dan zouden wij het onschatbaar recht genieten, om eene burgerlijke wetgeving te bezitten, door eene regtsgeleerdheid uit vonnissen blijkbaar, bepaald.

» Voor het tegenwoordige, kan ik het Wetboek, dat men voor ons bestemt, niet naar waarde schatten, aangezien, behalve het staaltje, dat men daarvan afgesneden heeft, niet van het begin, niet van het eind, maar uit het midden van het ontwerp, om het te *toon*, het werk in de ark des geheims opgesloten blijft, onttrokken aan de nieuwsgierige blikken der Natie en van hare vertegenwoordigers; maar ik durf zeggen, dat het oneindig beter dan ons wetboek behoort te zijn, om tegen het onberekenbaar verlies op te wegen van eene goede wetgeving en van eene gevestigde regtsgeleerdheid."

Belangrijke tijding uit

FRANKRIJK.

Parijs, den 5 Augustus.

De mode, om waaijers te bezigen, is er thans volkomen door.

(*Nederlandsche Staats-Courant*:
geteekend *Kist*.)

ENGELAND.

Londen, den 8 Augustus.

De Hertogin van York, is zondag 6 dezer, overleden. H. K. H. was de oudste dochter van *Frederik II*, Koning van Pruisen. De Hertog van York heeft geene Kinderen uit zijn huwelijk verwekt; aldus is de staat der zaken, omtrent de troonsopvolging geheel veranderd: nu kan de oudste broeder van Zijne Majesteit een nieuw huwelijk aangaan en heeft er uit dien hoofde nog veel meer belang bij dat het proces der Koningin, ten voordeele der aangeklaagde Vorstin beslist worde. Ook loopt reeds het gerucht dat

de werkzaamheden van het Hoogerhuis opgeschort zijn; en men spreekt op nieuw van het geschil in der minne bij te leggen.

— Men vermeent uit Amerika, dat twee Spaansche Commissarissen bij de Insurgenten te Augustura zijn aangekomen, ten einde in onderhandeling te treden. Het Spaansche Gouvernement heeft van zijnen kant toegestaan, dat de patriotten van Augustura Commissarissen benoemen, die onmiddelijk bij de Ministers te Madrid de belangen van hun land zullen waarnemen.

Men spreekt ook van eenen wapenstilstand tusschen *Morillo*, den Koninklijken Bevelhebber, en den President *Bolivar*.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 30 Julij.

Verscheiden personen, welke thans, als getuigen tegen de Koningin van Engeland, naar Londen zijn ontboden, hebben zich, gedurende meer dan twintig maanden, in deze stad opgehouden: deze lieden hebben al dien tijd onder opzigt van den Engelschen Afgezant aan ons Hof, lord *Stewart*, broeder van lord *Castlereagh*, gestaan. Onder dezelve bevindt zich een zeker *Majocci*, welke voorheen te Como in dienst van de Koningin geweest, doch weggejaagd is. *Majocci* ontving dagelijks 10 franken, zijne vrouw 5 en ieder kind 4 franken, behalve een maandelijksch kwartiergeld van 150 franken. Deze berigten schijnen zeker; ook maakten de gemelde personen, van de ontvangenc sommen van wege het Engelsche Gouvernement, geen geheim.

I T A L I E.

Genua, den 18. Julij.

Men heeft in deze Stad een schrift angeplakt waarbij de inwoners aangemoedigd worden om het voorbeeld van de Napolitanen te volgen. De regering heeft de exemplaren, die op de hoeken van alle de straten gelezen werden, laten wegnemen, doch zonder eenig onderzoek te doen om de daders te ontdekken.

Napels, den 28 Julij.

Nauwelijks had men in Sicilie de tijding van de omwenteling van Napels ontvangen, of het Volk vatte de wapenen op, ten einde de onafhankelijkheid van dit land te bewerken. De inwoners hebben verklaard dat zij niet meer onder de bevelen van ons Hof willen staan. De onder-Koning *Nazelli*, de Minister *Tommasi* en eene menigte ambtenaren, uit Palermo weggejaagd, zijn reeds hier aangekomen. De archieven van het Gouvernement en de gevangenhuisen zijn eene prooi der vlammen geworden.

M E N G E L W E R K.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

K....., den 7 Augustus 1820.

MIJNEER!

Onlangs in Amsterdam zijnde, trad ik in een Koffijhuis in de Kalverstraat, ten einde een borrel te gebruiken; mij geplaatst hebbende aan een der ramen, welke het uitzigt op de genoemde straat heeft, vond ik, onder de Nieuwsbladen van den dag, mede op de tafel liggen N°. 4 der *Vaderlandsche Letteroefeningen* dezes jaars. Ik herinnerde mij al dadelijk de Bijdragen, welke daarin gevonden worden, getiteld: » Amsterdam en Brussel, bij den jongsten watersnood, en zette mij, om dezelve nog eens te herlezen. Hoe nederig is toch de uitweiding van den Schrijver, dacht ik bij mij zelve, over de weldadigheid der Amsterdammers! en, onwillekeurig, kwam mij daarbij voor den geest de uitspraak van zekeren Godvreezenden Nederlander van den ouden tijd, dat (hoe beschamend ook) *onze beste daden toch ook maar blinken de zonden zijn*; en, hoe of de lof door den Heer *J. J. J.* tema aan de Amsterdammers (en dus ook aan hem zelf, als Amsterdammer) toegebracht, afsteekt bij de ware weldadigheid, die gekenmerkt wordt door de wijze, waarop dezelve geschiedt, *die wel doet, zonder om te zien*. — Zou al peinzende over de zwakhe

den van het menschelijk hart, zag ik maar buiten naar het gewoel, hetwelk in de Kalverstraat zoo midden op den dag plaats heeft. Ook daar vond ik stof tot dezelfde aanmerking: het toeval wilde, dat er juist eenige ouderlooze kinderen, van beiderlei kunne, voorbij gingen, welke in een der talrijke Godshuizen van de wijdberoemde handelstad onderhouden worden, (waartoe hun wonderlijk costuum mij al dadelijk grond gaf, om zulks te kunnen denken) en ik riep bijna overluid uit: *H..... had gelijk!* ook hier is, bij de Amsterdammers, *de beste daad toch maar blinkende zonde*, en dat wel de zonde van trotsch te zijn, en zich te verhoovaardigen op de weldaden, die men ongelukkigen bewijst. Waarom die ouderloozen dit slavenmerk toegevoegd? niet anders, dan op dat toch ieder, die deze ongelukkigen ziet, zoude kunnen denken: dat zijn voorwerpen, die door dit of dat gesticht onderhouden worden; dit zijn de getuigen en bewijzen van weldadigheid. Want, immers kan die uitmontering niet dienen, om de onderscheidene Regenten van de talrijke Godshuizen, ieder derzelve onderhoorigen te doen kennen? Was dit het geval, hoe gelukkig is het dan, dat Heeren Regenten niet op de gedachten gekomen zijn, om hunne pupillen, gelijk de slaven in de Indiën, een kenmerk op de huid te drukken! De merkteekenen aan de kleeding doen de dierlijke bestanddeelen van de voorwerpen toch geene pijn aan.... maar, hoe pijnlijk is niet het gevoel van zoo wonderlijk te worden uitgemonterd! Wanneer de herscheppers van deze gebruiken van onze Voorvaderen eens zelve in dien beklagenswaardigen toestand verkeerd hadden, ik geloof geen te gunstig gevoelen van hun te hebben, wanneer ik veronderstel, dat zij nimmer hunne glorie van weldadig te zijn, op de vernedering van hunne beweldadigen zouden gebouwd hebben. — Te huis komende, schreef ik mijne gedachten ter neder, met oogmerk, om dezelve aan u in te zenden,

Ik ben, uw bestendige Lezer,

S.

GRONDWET.

Er is misschien niet ten onrechte gezegd, dat het Koninklijk voorregt, zich wel uitstrekt tot het verleenen van gratie, maar niet tot de magt, om regts-gedingen of de vervolging eener criminele procedure te staken. Zeker ten minste is het, dat de Grondwet het niet stellig verleent; maar verbieden doet zij het ook niet. Ik voor mij geloof echter, dat het eene gezonde redeneerkunde is, van iets niet voor geoorloofd in het maatschappelijk verdrag te houden, dan hetgeen wederzijdsch door de eene partij is bedongen en door de andere toegestaan. Want zoo het stilzwijgen van den eenen kant wierd gezegd aanspraak op regten en aanleiding te geven, om magt, gezag en alle daden boven het bedongene uit te strekken, zoo kan van de andere zijde hetzelfde voorregt niet betwist of ontkend worden: en zoo derhalven, met toepassing op de Grondwet, het Koninklijk voorregt wordt uitgestrekt tot het opschorten der vervolging van regtszaken, op grond, dat deze magt niet verboden is, dan kan het Volk, van de andere zijde, deszelfs gezag ook overal uitbreiden, waar geene grenzen in die wet daarvoor gevonden worden. Het gevaarlijke van dit beginsel hebben de wijze ontwerpers der Spaansche constitutie ook ingezien, en om zich voor de sophismen van het Ministerieele despotisme te dekken, hebben zij niet alleen de magt van den Koning opgegeven, maar ook de grenzen, buiten welke, die niet mag worden uitgestrekt. Maar al meent onze Natie ook het daarvoor te kunnen houden, dat de perken van eenige magt, ook reeds in hare omschrijving zelve zijn aangewezen, en dat dus buiten dien kring niets voor gewettigd en geoorloofd kan worden gehouden; deze redenering, hoe juist ook, is geene waarborg: want bijaldien eenigen eene andere gevolgtrekking, dan onze stelling daaruit afleiden wilden, zou er een derde moeten zijn, die de uitlegging aan het geschil gaf, hetgeen toch in het maatschappelijk verdrag niet mogelijk is; of zoo de Hooge Raad als daartoe bevoegd kon worden beschouwd, zou zulks eene aanleiding tot gedurigen strijd der onderlinge magten geven, waaruit, meer dan waarschijnlijk, spoedig geweld en verkrachting zou geboren worden. Onze waarborg moet dus bestaan in de duidelijke letter van de wet, die geen twijfel of stof tot uitlegging en saphismen overlaat. Wordt deze waarborg niet gevon-

den in onze Grondwet, wij kunnen niets beters doen; dan het openlijk te bekennen, om dat uit het erkende gebrek (*) alleen de genezing kan volgen. Wij moeten ons eerst overtuigen van al hetgeen ontbreekt, om de noodzakelijkheid te gevoelen, dat het gebrekkige verbeterd worde. De meest vaderlandslievende menschen doen intusschen juist het tegendeel; want zij zoeken zich steeds te overreden, dat de Grondwet in alles voorzien heeft, en oordeelen dus bij eenige daad van geweld, waaraan de Natie zich stoort, dat de Grondwet verkracht is. Zij trachten dan overal bepalingen te vinden, die de uitvoerende magt aan banden legt, en van de eene stelling tot de andere, en zoo van de eene sluitrede tot eene tweede komende, meenen zij duidelijk uit de Grondwet te kunnen afleiden, dat er onrecht gepleegd is. Maar *afleiding* of *derivatie* zijn zwakke teugels voor het gezag. De stellige letter en uitdrukking der wet is volgens de ondervinding in vele landen nauwelijks genoeg tot bedwang van hetzelfde. Wij moeten het kwaad dus zoeken, waar het eigenlijk bestaat. Trachten wij de Grondwet hoog te verheffen, om dat wij ons gaarne willen overtuigen, dat daarin onze gansche waarborg en veiligheid gelegen is, zoo bouwen wij een luchtkasteel, aan schimmen gelijk, die ons ontvlugten, zoo wij ze omvatten willen: want indien heden de Vorst, door een zachten, goedwilligen en geen stijfhoofdigen aard bezielde, schroomvallig in het gebruik zijner magt is, en de Grondwet steeds in het belang der vrijheid uitlegt, morgen toch kan hij door een ander worden opgevolgd, die stilzwijgen, duisterheden en onzekere bepalingen tot vergrooting van eigen magt en geweld aanwendt. Wat zullen dan de beste commentarissen op de Grondwet baten, daar de uitlegging eener zaak altijd onderhevig aan twist en tegenspraak is, als afhankelijk van onze bijzondere inzichten, stand, geheime beweegredenen enz? Ik vinde het dus verkeerd aanhoudend van verkrachting der Grondwet te spreken. Daardoor vereenwigen wij, als het ware, de misbruiken en het geweld, daar wij dezelve van menschen doen afhangen en niet trachten voor te komen door eene stellige uitdrukking der wet. Laten wij nu het geval stellen, dat zich de volksvertegenwoordiging door eene misdadige toegeeflijkheid brandmerkt; dat de regters op wenken van het Gouvernement vonnissen, of dit laatste zich het beheer der justitie aanmatigte. In die gevallen zouden dadelijk alle monden en pennen gereed zijn, om zich daar tegen te doen hooren, van misbruik, van overschrijding van magt en een misdadigen invloed te spreken. Maar ligt nogtans de oorzaak wel daar alleen, waar men dezelve zoekt? Zijn de menschen, aan wie men de schuld daarvan wijt, van den eenen kant der verachting waard, om dat zij eene noodlottige gaping tot opstapeling en vergrooting van magt aanvullen; van den anderen kant, moeten wij ons door geen drift zoodanig tegen dezelve laten vervoeren, dat wij het wettelijk gebrek uit het oog verliezen, en voorbijzien hoe verkeerde inrigtingen en bepalingen de hoofdaanleiding tot geweld en ondermijning der vrijheid zijn kunnen. Letten wij op, hoe toch met eenige mogelijkheid de volksvertegenwoordiging, op den duur, de ware uitdrukking van den wil des volks zou kunnen zijn, daar zij bijna geheel *buiten deszelfs invloed* is zamengesteld. Letten wij op, hoe steeds op de sprong staande regters *gewillig* moeten zijn, en hoe bij zoodanige zwakke grondzuilen, als de volksvertegenwoordiging en de *afhankelijke* regterlijke magt uitmaken, de uitvoerende magt schier geene beletsel vindt, die dezelve wezenlijk in hare vaart zouden ophouden. Als wij hierop opmerkzaam zijn, zou het dwaasheid wezen zich zelve te willen begoochelen, en niet in de Grondwet het gebrek te zoeken, hetwelk nogtans zeer zeker daarin bestaat. Waarheid kan op den duur alleen bestendig heil en zegen aanbrengen, om dat het booze eu onzuivere in dien oven als door een verteerend vuur gelouterd wordt. Daarom moeten wij ons den wezenlijken staat der dingen niet verheelen, want uit de kennis van denzelven moet ons geluk en volmaking voortvloeijen. Zelfs het on-

(*) De ondervinding heeft bij voorbeeld doen zien, hoe weinig beteekenend het regt van petitie is geworden, sedert men de Grondwet gebruikt heeft, om aan te toonen dat de rekwesten eene Grondwettige begraafnis ter Griffie moet te beurt vallen. Is het uit dit erkende gebrek, waardoor de ingebrachte klachten aan de tweede Kamer met eene plegtige uitvaart worden gevierd, om te rusten, niet te verwachten, dat er van wege de Natie grondwettige pogingen zullen worden aangewend, dit regt minder illusoir te maken?

dervinden van eene onbepaalde magt, die voor zich zelve geene grenzen ziet, om dat zij het stilzwijgen in het verdrag voor een verlot opneemt, doet de zaden kiemen voor een volgend heil; naardien de menschen, voor dat zij aan verbetering denken, eerst toch het kwaad moeten gevoelen, en aanschouwen. Daden van geweld dragen daarom even veel bij, om het goede in de wereld te bevorderen, als de waarheid zelve. Ja men kan ze als den sleutel achten, waarmee wij haar ontsluiten, als prikkels die tot werkzaamheid en leven drijven, als bazuinen, die onzen aandacht wekken.

Ab. . . .

ZAKEN VAN SPANJE.

Eenigen tijd geleden (N°. 50) maakten wij de boeren opmerkzaam op hunne ganzen. Schoon wij hoop hebben, dat allen, die met de boeren en de ganzen uit den effecten-hoek iets hebben uitstaan, de les gedachtig zijn, welke wij met de behandeling van dat spreekwoord bedoelden, durven wij vertrouwen, dat het niet ten eenemaal te onpas zal zijn, als wij op die zaak nog eens terug komen.

Wanneer men in den Haagschen oordeelkundigen *Moniteur*, bijgenaamd die der *Wollenaaiers*, van den 9 dezer, leest, kwanswijs uit Madrid van 24 Julij, » dat er aan den kant van Gallicie eene tegenomwenteling georganiseerd is; — dat men eene Apostolische *Junta* gevormd heeft, enz. » Wanneer de vrome Heer *Kist*, in de *Staats-Courant* van diezelfde dagteekening, in navolging van eene ellendige *Gazette de France*, verhaalt, dat de Apostolische Insurgenten, na het bataillon van Burgos op de vlugt gedreven te hebben, te Oreuse zijn binnen getrokken; dat de militie van *Coruna* schoon 1100 man sterk, geweigerd heeft tegen hen op te trekken; dat de Hertog del *Infantado* zich aan het hoofd gesteld heeft; enz. (want het verveelt ons alle die beuzelarijen te herhalen) zou men schijnen te moeten gelooven, dat het er in Spanje al zeer ongunstig uit ziet.

Maar, daar men uit betere bronnen onderrigt is, dat alle die voorgevens gesmeed zijn in de hersenen van Fransche *ultra's*; dat, integendeel, de *Cortes* en de Koning eensgezind de handen in een slaan, om de Constitutie regelmatig in werking te brengen; dat er alle hoop is, om de kolonien met het moederland te verzoenen; dat de zoo breed uitgemeten opstand zich bepaald heeft tot een handvol vagebonden, die, zonder weerstand te bieden, op het eerste schot van een onvoltallig bataillon der landmilitie het hazepad gekozen, en het Portugeesche grondgebied, niet dan bij toeval heelhuids, bereikt hebben, waar zij ongetwijfeld geene de minste bescherming zullen vinden, — laat men lagchend de schouders op, om met vader *Hellenbroek* eerder tot het *wenschen* (van de zijde van de ridderschap van den domper) dan tot het *dadelijk geloof* van alle die ongerijmdheden te besluiten.

Wij gelooven wel niet, dat de *Gazette de France*, dat *Pierre Gosse*, dat de goede *Kist* zendelingen op de beurs hebben, om den handelaars in Spaansche effecten eene vlieg af te vangen. Dit zou bezwaarlijk gaan, al hadden ook die vernuftige heeren den Hertog del *Infantado* aan het hoofd. Maar het is nuttig, dat de houders dier fondsen, die voorzeker niet allen zoo slim zijn als *Kist*, *Gosse* en de *Gazette de France*, gewaarschuwd worden voor de strikken van gesl-pene gasten, die met de *Parijsche*, de *Haagsche* en de *Staats-Courant* in de hand, hun dat papier goedkoop zullen zoeken afhandig te maken, om het daarna weer duur aan te smeren, zoo ras de dwaze uitstrooisels in rook zullen vervlogen zijn.

Wij zijn, integendeel, telkens als er *echte* berigten uit *Spanje* komen, ten uiterste vergenoegd over den gang van het werk aldaar. Geestelijken, politicien, en militairen, wedijveren als om strijd, wie de meeste belangeloosheid zal aan den dag leggen, om de constitutionele beginsels te doen zegeprelen; de Koning en de Koninklijke familie stellen er eer in, om openlijk voor diezelfde gevoelens uit te komen.

De (Spaansche) Ministerieele rapporten ademen waarheid en goede trouw; en, naar ons mizien, bestond er nimmer een tijdstip, waarop men met meerder gerustheid, dan tegenwoordig, kon rekenen op fondsen, op het Schier-eiland gevestigd.

Boer, pas op uw ganzen!

A D V E R T E N T I E N.

Van de Pers gekomen te Rotterdam, bij J. IMMERZEEL, Junior, en bij alle zijne Correspondenten verkrijgbaar:

- I. Op den DOOD van Hare Koninklijke Hoogheid, Mevrouw de PRINSESSE DOUAIRIERE VAN ORANJE-NASSAU, geboren Prinsesse van Pruisen; door Mr. RUIJNIS FEITH. Prijs 5 en een halve Stuiver.
- II. GEDACHTEN VAN JEAN PAUL, met eene INLEIDING door Mr. J. A. WEILAND, gedrukt op Schrijfpapier, en versierd met een zinnebeeldig Titel-Vignet; uitvoerig gegraveerd door J. C. BENDORP; 1ste Deel. Prijs f 3 - 18 : Het tweede en laatste Deel is op de Pers.
- III. NEDERDUITSCH E SJNONIJMEN, of Woorden, die elkander somwijlen vervangen kunnen, doch somwijlen niet, Taalkundig, en ten deele ook etymologisch behandeld, door P. BRUNING, Medeschrijver van het *Nederduitsch Taalkundig Woordenboek*; 1ste Deel. Prijs f 3 - 15 - : en op best Papier f 5 - 5. Achter het 2de Deel, dat spoedig dit algemeen zoo reikhalzend verlangd Werk zal completeren, zal een Alfabetisch Register op geheel het Werk geplaatst worden.

Geschiedkundige Gedenkstukken en Aanmerkingen over het Bestuur van Holland, door LODEWIJK BONAPARTE gewezen Koning van Holland, uit het Engelsch vertaald, 3 deelen compleet, versierd met het portret van den Schrijver. Zijn thans tegen den prijs van negen guldens bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, te bekomen. Het lijdt geenen twijfel of de merkwaardige voorvallen, onder dit kortstondige bestuur plaats gehad hebbende, moeten de leesgierigheid onzer landgenooten opwekken en den Uitgever voor het welgelukken zijner onderneming waarborgen.

VOORLOOPIGE BEKENDMAKING.

In de maand September aanstaande, staat geveld te worden: DE POLDER DE KRABBE, annex den eilande Rozenburg, tusschen Brielle en Maaslandsluis, groot ongeveer 700 gemeten schoon LAND: gelijk en hoog uit het water liggende, afgescheiden door slooten en greppen; zijnde ten jare 1806 bedijkt, hebbende door eene steene sluis de vrije uitwatering in de rivier de Maas; met al deszelfs Getimmertens, Woonhuizen, kapitale Schuur met vier dorschvloeren en vijf bergen, Timmerloots en Smederij.

Zullende tijd en plaats nader worden bekend gemaakt.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

Amsterdam, den 10 Augustus 1820.

HOLLAND, Werkelijke schuld . . .	2½ pCt.	45¾ a 46
Rest. uitgestelde dito . . .	—	¾ a 1
Kans-Biljetten	f 26¾	a 27¼
Schuldb. Sijnd. 1 ^e serie. 5 pCt.	—	99 a 99¼
ditto Sijnd. 2 ^e serie.	5 —	94¾ a 95¼
FRANKRIJK, Tiers Consolidés. . .	5 —	78½ a 79
— Certificaten van dito. 5 —	—	—
— dito (administratie te Parijs) .	—	71 a 71½
— Reconnaissances	5 —	85 a 85½
RUSLAND, Inschrijving.	6 —	50¼ a 50¾
— bij Hope en Comp	5 —	92½ a 93
PRUISSEN, Nieuwe.	5 —	83¼ a 84½
SPANJE, Negotiatie 1807	5½ —	36¾ a 39
OOSTENRIJK, Obl. Weener-Bank. 5 —	—	57 a 58½
— dito . . . dito	4 —	44¾ a 46½
— Cert., bij Goll. en Cp. 2½ —	—	34 a 34½
— dito Neg. Metaliek { 5 —	—	73 a 73½
— { 2½ —	—	36 a 36½
— { 1 —	—	14¼ a 14½
— Nationale Bank-actien . . .	—	716 a 720
ITALIE, Monte di Milano	5 —	60 a 62
NAPELS, Cert. Lamaison en Bows.c.s. 5 —	—	65¼ a 66¾
— Cert (adminis. Napels).	5 —	66¼ a 68½

SCHIEDAM, den 9 Augustus.

Genever, de 30 Virtels, zonder Fust 6¹/₂ £
 — Amsterdamsche Proef. 7³/₄ —
 Zonder de Belasting.